

APLINKOS
APSAUGOS
AGENTŪRA

Esminiai reikalavimai asmenims, siekiantiems gauti leidimą perkelti baltųjų gandrų lizdą

! Skaidrėse pateikta informacija – informacinio pobūdžio, su tiksliais teisės aktų reikalavimais, aktualiais kreipiantis dėl leidimo naudoti saugomas rūšis, galima susipažinti →

AKTUALUS TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

- ✓ Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010-07-15 įsakymu Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau - Tvarkos aprašas) (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.378575/asr>).
  - ✓ Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, ²augalų ir grybų rūšių įstatymas (toliau - Įstatymas) (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.46423/asr>).
-

Įstatyme apibrėžtas terminas „saugoma rūšis“ - nykstanti, pažeidžiama, reta arba endeminė gyvūnų, augalų arba grybų rūšis, šio įstatymo nustatyta tvarka įrašyta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir (arba) Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus arba saugoma pagal tarptautinius susitarimus, taip pat visos laukinių paukščių rūšys, natūraliai paplitusios Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje.

Įstatymo 15 straipsnis 1 dalis. Draudžiama su laukiniais paukščiais susijusi veikla:

- tyčia žudyti ar gaudyti bet kokiais būdais;
  - tyčia naikinti arba pažeisti laukinių paukščių lizdus ir kiaušinius arba sunaikinti lizdus;
  - rinkti laukinių paukščių kiaušinius gamtoje, laikyti šiuos kiaušinius, net jei jie yra tušti;
  - tyčia trikdyti laukinius paukščius, ypač jų perėjimo ir jaunuklių auginimo metu, jei toks trikdymas galėtų turėti reikšmės siekiui užtikrinti atitinkamos rūšies palankią apsaugos būklę;
  - laikyti draudžiamus medžioti ir gaudyti laukinius paukščius;
  - parduoti, pardavimo tikslu transportuoti ar laikyti, siūlyti parduoti gyvus ar negyvus laukinius paukščius, jų lengvai atpažįstamas dalis arba gaminius iš jų.
-

Leidimai perkelti gandrązdžius išduodami išimtinai **TIK ŠIAIS ATVEJ AIS**, kurie yra numatyti Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 16 straipsnyje:

- ✓ Dėl žmonių sveikatos ir saugos;
- ✓ Dėl oro saugos;
- ✓ Siekiant apsaugoti nuo didelės žalos pasėlius, naminius gyvulius, miškus, žuvų išteklius, akvakultūrą ir vandenį;
- ✓ Dėl floros ir faunos apsaugos;
- ✓ Dėl mokymo ir mokslo tiriamųjų darbų, populiacijos atkūrimo, reintrodukcijos ir šiais tikslais būtino veisimo;
- ✓ Kad griežtai prižiūrint ir atrankiniu būdu būtų leista gaudyti, laikyti ar kitaip teisėtai naudoti nedidelį tam tikrų rūšių paukščių skaičių.

NEGALIMI atvejai (pavyzdys):

- ✗ Gadinamas namo stogas/fasadas, plytelės, automobilis ir t.t.
-

Įstatymo 15 straipsnio 4 punktas.

Taikant Įstatymo 16 straipsnio numatytas išimtis dėl tyčinio baltųjų gandrų lizdų naikinimo arba pažeidimo, būtina įgyvendinti kompensacines priemones – dirbtinių lizdaviečių įrengimą artimoje aplinkoje (iki 100 metrų atstumu). Ši sąlyga įtraukiama į išduodamą leidimą naudoti saugomas rūšis.

Įstatymo 10 straipsnio 2 punktas.

Saugomų rūšių paėmimas iš gamtinės aplinkos, tų rūšių stebėjimas, žymėjimas, filmavimas, fotografavimas, veisimas, laikymas nelaisvėje, saugomų rūšių naudojimas mokslo tiriamiesiems darbams ir kitos naudojimo formos, išskyrus saugomų rūšių gyvūnų, augalų ir grybų prekybą, atliekamas pagal Tvarkos aprašą.

Reikalavimai prašymams nurodyti Tvarkos aprašo 32 punkte.

KĄ REIKIA PATEIKTI ASMENIMS SIEKIANČIAMS GAUTI LEIDIMĄ?

Prašymo forma yra laisva, svarbiausia pateikti visus Tvarkos aprašo 32 punkte nurodytus privalomus duomenis bei kitą su prašymu susijusią informaciją. Pasirašytas prašymas gali būti teikiamas raštu (A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311, Vilnius) arba el. paštu (aaa@gamta.lt) Aplinkos apsaugos agentūrai, jame nurodoma:

- asmens vardas, pavardė, telefono ryšio numeris, el. pašto adresas arba juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės adresas, telefono ryšio numeris, el. pašto adresas;
  - paukščių rūšies pavadinimas;
  - atsakingas asmuo už leidimo sąlygų laikymąsi ir ataskaitos pateikimą Aplinkos apsaugos agentūrai pagal Tvarkos aprašo 36 punktą (vardas, pavardė, telefono numeris, el. pašto adresas, pareigos);
  - darbų vykdytojas;
  - lizdų tvarkymo ir ardymo tikslas, atsižvelgiant į Įstatymo 16 straipsnyje nurodytas išimtis;
  - paėmimo būdai, priemonės, laikas ir vieta;
  - atstumas nuo naujai įrengiamos iki esamos lizdavietės (ne toliau 100 m., nurodant oro linijos atramos nr., koordinatas, vietovės aprašymą ar kitą svarbią informaciją).
-

SVARBU, jog ketinant:

! Lizdą perkelti (dirbtinę lizdavietę įrengti) žemės sklype, kuris nuosavybės teise priklauso kitam asmeniui, jos įrengimas turi būti suderintas su to žemės sklypo savininku ir (ar) valdytoju ir toks suderinimas pateiktas kartu su prašymu Aplinkos apsaugos agentūrai.

! Lizdą ardyti (perkelti) nuo elektros oro linijos atramos ir (ar) perkelti ant kitos atramos, turi būti nurodytas atramos identifikacijos numeris, taip pat tos atramos identifikacijos numeris ant kurios planuojama perkelti gandralizdį. Visi šie gandralizdžio perkėlimo darbai nuo ir ant atramų turi būti iš anksto suderinti su AB „Energijos skirstymo operatorius“ ar kitu atramos savininku.

APLINKOS
APSAUGOS
AGENTŪRA

GANDRALIZDŽIŲ PERKĖLIMAS (NE)GALIMAS ŠIAIS PERIODAIS:

BALANDŽIO 1 D. – RUGPJŪČIO 31 D.

RUGSĖJO 1 D. – GRUODŽIO 31 D.

SAUSIO 1 D. – KOVO 31 D.

VERTA ŽINOTI, KAD jeigu gandrālizdis, esantis ant elektros oro linijos atramos, kelia energijos tiekimo trikdžius:

Aplinkos apsaugos agentūra yra išdavusi AB „Energijos skirstymo operatorius“ metinį leidimą naudoti saugomas rūšis, suteikiantį teisę nuardyti nuo elektros oro linijos atramų esančius gandrālizdžius, siekiant užtikrinti žmonių sveikatą ir saugą atliekant neplaninių avarinių elektros oro linijų gedimų šalinimo darbus. Tokiu atveju, AB „Energijos skirstymo operatorius“ turi teisę vykdyti gandrālizdžio tvarkymo ir (ar) perkėlimo darbus be papildomo Aplinkos apsaugos agentūros pritarimo.

PRAŠYMŲ NAGRINĖJIMO TERMINAI

Leidimus **per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo** išduoda arba priima motyvuotą sprendimą neišduoti leidimo Aplinkos apsaugos agentūra. Jei reikia papildomos informacijos, Aplinkos apsaugos agentūra kreipiasi į pareiškėją prašydama pateikti papildomą informaciją, tada leidimas išduodamas arba pateikiamas motyvuotas atsisakymas išduoti leidimą **per 5 darbo dienas nuo papildomos informacijos gavimo dienos**. Jei laukinių paukščių gausa reguliuojama saugomose teritorijose, Aplinkos apsaugos agentūra išduodama leidimą konsultuojasi su atsakinga Saugomų teritorijų direkcija ir tuomet **leidimas išduodamas per 30 kalendorinių dienų**.

Leidimas gali būti neišduodamas, jeigu:

- vietovėje, kurioje prašoma leisti reguliuoti paukščių populiacijos gausą, jau populiacijos gausa sureguliuota arba netikslinga ją reguliuoti;
  - nepateikta Tvarkos aprašo 32 punkte nurodyta informacija.
-

(Leidimo naudoti saugomas rūšis formos pavyzdys)

(leidimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

LEIDIMAS NAUDOTI SAUGOMAS RŪŠIS

_____ Nr. _____

(data)

_____

(vieta)

Pagal pateiktą .....

(juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės adresas; fizinio asmens vardas, pavardė)

..... prašymą Nr. ....

(prašymo gavimo data)

(gavimo registracijos Nr.)

leidžiama .....

(juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė)

(rašyti, kas leidžiama: paimti iš gamtos, naudoti mokslui tiriamiesiems darbams, filmuoti, fotografuoti, stebėti, reguliuoti paukščių populiaciją, tvarkyti paukščių lizdus, ardyti paukščių lizdus, ženklinti ir kt.)

(vieta (vietovė), saugoma teritorija, kurioje bus naudojama saugoma rūšis)

šias saugomas rūšis:

(saugoma (saugomos) rūšis (-ys), tikslus egzempliorių skaičius)

(būdai, įtaisai ir priemonės)

Pildoma, jei bus naudojami medžioklės įrankiai:

(medžioklės plotų vienetų, kuriuose saugomų rūšių gyvūnus leidžiama paimti iš gamtos arba naudoti mokslui tiriamiesiems darbams, pavadinimai ir paėmimą iš gamtos arba naudojimą mokslui tiriamiesiems darbams vykdyšančių asmenų duomenys – juridinių asmenų pavadinimai, kodai arba fizinių asmenų vardai, pavardės, medžiotojų bilietų Nr.)

(papildomos (rizikos) sąlygos)

Pildoma, jei bus naudojami plėšrieji paukščiai:

(informacija apie plėšriųjų paukščių individų ženklinimą (žiedo ar mikroschemos numeris), jeigu rūšis įrašyta į Reglamento (EB) Nr. 338/97 A priedą, – Reglamento (EB) 865/2006 48 straipsnyje nurodyto komercinio naudojimo sertifikato numeris ir išdavimo data)

Leidimas galioja iki _____ nuo išdavimo datos.

Tvarkyti ir ardyti lizdus turi teisę tik asmenys, turintys Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą naudoti saugomas rūšis (Tvarkos aprašo 1 priedas).

